

Wincenty Okoń

**SZKOŁA
WSPÓŁCZESNA**
Przemiany
i tendencje
rozwojowe

Książka i Wiedza 1979

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	5
------------------------	---

Rozdział pierwszy	
ODMIANY SZKOŁY XX WIEKU	17
Ruch eksperymentalny w szkolnictwie światowym	17
Progresywizm i nowe wychowanie	21
Próby odrodzenia pracy wychowawczej szkoły	32
Radzieckie próby wychowania przez pracę	36
Próby wychowania „środowiskowego”	45
Inne kategorie szkół	50

Rozdział drugi	
SZKOŁA A ŻYCIE SPOŁECZNE	54
Krytyka szkoły	54
Nowe zadania szkoły	61
Różne koncepcje szkoły	65
Koncepcja szkoły wielostronnej	71

Rozdział trzeci	
SZKOŁA A ŚRODOWISKO	75
Nowe pojmowanie środowiska	75
Psychologiczno-pedagogiczne przesłanki przebudowy szkoły	78
Szkoła w środowisku wiejskim	81
Szkoła w środowisku miejskim	89
Jeden czy więcej typów szkoły współczesnej	92
Idea wychowania środowiskowego a przemiany szkoły	95

Rozdział czwarty	
WPŁYW TECHNIKI NA PRZEMIANY SZKOŁY	101
Rewolucja naukowo-techniczna a szkoła	101
Praca produkcyjna uczniów a technika	106
Kształcenie politechniczne	108
Technika w służbie procesu edukacji	118
Środki dydaktyczne a system kształcenia	123

Rozdział piąty	
SZKOŁA A ROZWÓJ UZDOLNIEŃ I TALENTÓW MŁODZIEŻY	135
Stosunek szkoły do indywidualnych właściwości uczniów	135
Zdolność, uzdolnienie i talent a twórczość	139
Działalność odkrywczą w szkole	144
Działalność wynalazcza uczniów	149
Działalność artystyczna w szkole	155
Zdolności a indywidualizacja	156
Konkluzje	161

Rozdział szósty	
NOWE PERSPEKTYWY WYCHOWANIA PRZEDSZKOLNEGO I KSZTAŁCENIA Wczesnoszkolnego	165
Wychowanie przedszkolne	165
Kształcenie wczesnoszkolne	174

Rozdział siódmy	
POSZUKIWANIE NOWEGO MODELU SZKOŁY ŚREDNIEJ	193
Szkoła ogólnokształcąca w obliczu nowych potrzeb społecznych	193
Założenia programowe szkoły ogólnokształcącej	199
Problemy wychowawcze szkoły średniej	207
O metodach kształcenia w szkole ogólnokształcącej	212
Perspektywy rozwoju szkoły średniej	218

Rozdział ósmy	
TENDENCJE ROZWOJOWE SZKOLNICTWA ZAWODOWEGO	226
Główne problemy kształcenia zawodowego	226
Potrzeby kadrowe społeczeństwa socjalistycznego	228
Kształcenie ogólne a potrzeby kształcenia zawodowego	230
Formy kształcenia zawodowego	233
Cele, programy i systemy edukacji zawodowej	238
Metody pracy w szkole zawodowej	243
O kształceniu ustawicznym w zawodzie	247

Rozdział dziewiąty	
PRZEMIANY TREŚCI, FORM I METOD PRACY SZKÓŁ WYŻSZYCH	250
O profilu uczelni wyższej	250
Przemiany strukturalne szkół wyższych	253
O treści kształcenia w szkołach wyższych	261
Ewolucja metod kształcenia wyższego	262
Kryteria oceny funkcjonowania szkół wyższych	270

Rozdział dziesiąty

EWOLUCJA ZADAŃ ZAWODOWYCH I METOD KSZTAŁCENIA NAUCZYCIELI 275

Sytuacja zawodowa nauczycieli	275
Przemiany zadań zawodowych nauczycieli	279
Dobór kandydatów do szkół nauczycielskich	286
Kształcenie nauczycieli w szkołach pedagogicznych	290
O doskonaleniu nauczycieli	297
Konkluzje	299

Rozdział jedenasty

KSZTAŁCENIE USTAWICZNE SZKOŁĄ CAŁEGO ŻYCIA 301

Narodziny koncepcji kształcenia ustawicznego	301
Szkoła a kształcenie przez całe życie	304
Formy kształcenia ustawicznego w okresie produkcyjnym	307
Kształcenie ustawiczne a upowszechnianie wiedzy i sprawności	311
Słów parę o nauczycielu dorosłych	318

Rozdział dwunasty

WSPÓŁCZESNE INNOWACJE W SYSTEMIE SZKOLNYM 320

Pojęcie i cele innowacji pedagogicznych	320
Mechanizmy innowacji	323
Kierunki działań innowacyjnych	327
Treść innowacji szkolnych	330
Strategie innowacyjne	336

Rozdział trzynasty

FUNKCJONOWANIE I SAMOREGULACJA SYSTEMU SZKOLNICTWA . . . 341

Funkcjonowanie systemu szkolnictwa	341
Cele działalności szkoły 10-letniej	343
Optimalizacja funkcjonowania systemu szkolnictwa	345
Optimalizacja docelowa	346
Optimalizacja dynamiczna jako główny czynnik samoregulacji systemu szkolnictwa	347
Weryfikacja funkcjonowania systemu szkolnictwa	354
Rola nauk pedagogicznych w funkcjonowaniu i samoregulacji systemu szkolnictwa	356

LITERATURA CYTOWANA 363